Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 114. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 18-го ЧЕРВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 18, 1985 No. 114. VOL. XCII.

„Українці, найбільше спаяна етнічна група в Ню Йорку"

Джерзі Сити, Н. Дж. — „Ню Йорк Таймс" з 9-го червня ц.р. подав на 46-ій сторінці довший репортаж пера Марвіни Гов про українців, осередок життя яких в Ню Йорку знаходиться у долішньому Мангеттені у т.зв. Іст Віллєдж.

Репортаж під назвою „Українське відродження в Іст Віллєдж" нав'язує до вогню що знищив Український Народний Дім осінню минулого року. Тоді, пише авторка репортажу, деякі побоювалися, що це буде великий удар і затримання життя української громади. А тим часом вона стверджує, що українське життя в Іст Віллєдж цвіте, церкви переповнені, як також організації, а Український Фестиваль на 7-ій вулиці минулого місяця пройшов з великим успіхом. Авторка слушно підкреслює, що саме Друга авеню між 4-ою і 14-ою вулицями — це хребет „Малої України", а її серцем є сьома вулиця, де міститься нова 4-мільйонова українська католицька церква св. Юра і школа. Репортаж прикрашений знімкою дітей цієї школи в українських народних строях, в часі виконування народних танків. Стаття інформує читачів, що українці почали поселюватися на долішній частині Мангеттену на переломі сторіч разом з іншими еміґрантами з Европи, але найбільший приплив українського населення до цієї частини міста прийшов після Другої світової війни, коли тисячі українців втекли перед совєтською окупацією.

З розмов з Лідією Крушельницькою, родиною Сурмачів і Аскольдом Лозинським авторка ще більше переконана в незнищимості української групи, яка відбудовує тепер свій згорілий дім, щоб знову в ньому збиратися, не дуже переймається змінами, які тепер зайшли в тій дільниці і хоча з прикрістю і протестами прийняли великі підвишки чинщів, які змусили деякі крамниці, як ЕКО чи широко популярний ресторан „Орхідея" замкнути свої пороги, то в інших випадках відмовляються передавати свої власності в інші руки та залишаються на долішньому Мангеттені, а то навіть повертаються жити сюди, як, наприклад, родина А. Лозинського.

На підставі інформацій від пароха св. Юра о. Патрикія Пащака, ЧСВВ, авторка оцінює, що в тій дільниці міста Ню Йорку тепер живе біля 20,000 українців і майже всі вони в якийсь спосіб включені в українське громадське життя, зустрічаються, говорять українською мовою і читають „Свободу", свій український щоденник, що має свій осідок в Джерзі Сиτі.

УОКЦентр починає дальшу розбудову

Філядельфія (Я.Т.). — Український Освітньо-Культурний Центр у Філядельфії започаткував у суботу, 1-го червня другу фазу свого розвитку, а саме розбудову приміщень, поширення паркувальної площі, огородження всієї 7-акрової посілості тощо.

У першій стадії свого існування, УОКЦентр сплатив у рекордово короткому часі, за п'ять років, великий морґедж в сумі 350,000 дол., перевів різні перебудівки, відновлення, придбав потрібне шкільне і бюрове влаштування, включно з компютором, та перевів інші роботи. При тому слід згадати, що саме вдержання Центру — опал, світло, вода, телефони, оплата сторожа — коштує річно від 50,000 до 80,000 дол. Очевидно, що все це було можливим до здійснення завдяки жертвенності ідейних громадян Філядельфії й околиці, членів УОКЦентру. Членом Центру є одиниця або товариство, що вплатили 250 або більше дол. УОКЦентр має сьогодні 700 членів, значна частина з яких вплатила більшу кількість 250 долярових уділів.

Святочне започаткування розбудови УОКЦентру відкрив голова Дирекції д-р Олександер Черник. Він пригадав пройдений шлях УОКЦентру і накреслив плян його дальшої розбудови. Д-р Черник сказав, між іншим, що щоб Центр притягав до себе молоді покоління, сьогодні й в майбутньому, його приміщення повинні бути на належному естетичному рівні, гарно влаштовані й атрактивні.

Після цього присутні перейшли на площу, де незабаром буде збудована велика, гарна кафетерія, що буде служити родичам, які привозять дітей до школи чи на різні курси, гостям, що відвідують Центр і молоді, що користає з Центру.

На цій площі відбулася церемонія проломання ґрунту для фундаментів нової будівлі. До викопання першої лопати землі голова УОКЦ покликав невтомну фінансову референтку Центру Христю Кульчицьку, яка творить і здійснює — у часі вільному від її професійної праці — різні схеми здобування для УОКЦ нових фінансових засобів.

Слід згадати, що офіційну участь у церемонії започаткування нової будівлі Центру взяли участь представники молоді, яка користає з приміщень УОКЦентру: від „Рідної Школи" — Марта Перфецька, від Пласту — Катря Рудницька, від танцювального ансамблю „Волошки" — Катря Козановська і Юрко Кован і від танцювального ансамблю „Черемош" — Ірка Цвікула, Дана Тодорів і Стефа Фірко.

Після церемонії започаткування нової будівлі присутні повернулись до авдиторії Центру, де на них ждали на гарно прибраних столах всякі смаколики. У додатку до тієї поживи для тіла, УОКЦентр гостив присутніх знаменитою і дуже оригінальною вокально-музичною гуморескою, що її виконали талановиті члени ансамблю бандуристів із Ню Йорку, Орест Дейчаківський і Оля Ходоба.

Після цього слідував виграш Клюбу 700. Членами цього клюбу є громадяни або організації, які вплатили по 150 дол. і зобов'язуються вплачувати ще два роки по 150 дол. річно. Членів цього клюбу є тепер 226.

Вильосовано дві нагороди по 5,000 дол. Виграли ці нагороди Василь Ткачук та 43-ій Відділ Союзу Українок.

„ДИСКАВЕРІ" ЗНОВУ ПОЛЕТІВ У ПРОСТОРИ

Кейп Канаверал, Фла. — У понеділок рано, 17-го червня ц.р., у стратосферу знову був запущений міжпростірний корабель „Дискавері", на покладі якого знаходиться не тільки принц Савдійської Арабії, але також три дуже коштовні сателіти, які будуть запущені в орбіту під час лету корабля.

На кораблі знаходиться сім членів залоги, яка включає арабського принца і французького астронавта. Залога має виконати на протязі майже одного тижня лету важливі завдання наукового, військового й іншого значення, включно з переведенням випробування лазерних променів, які в майбутньому будуть включені до так званої космічної оборонної зброї, яка матиме за завдання не допустити до евентуальної нуклеарної атаки СССР на ЗСА чи інші країни вільного світу.

Запущення міжпростірного корабля викликало велике зацікавлення засобів масової інформації і на місце випуску прибуло понад 200 кореспондентів і фоторепортерів різних газет і телевізійних та радіових станцій. Також біля 400 закордонних гостей приглядалися полетові „Дискавері", включно з представниками королівської родини Савдійської Арабії і французького та мехіканського урядів, бо залога має запустити в орбіту один мехіканський сателіт.

ЗАКІНЧИВСЯ СУД НАД ЛІДЕРАМИ „СОЛІДАРНОСТИ"

Ґданьск, Польща. — Тут у п'ятницю, 14-го червня, закінчився суд над лідерами забороненої профспілки „Солідарність". Суд засудив Владислава Фрасинюка на три з половиною роки тюремного ув'язнення, Адама Міхніка — на три, Богдана Ліса — на два з половиною роки.

Всі троє були засуджені за спробу організувати в лютому 15-хвилинний крайовий страйк на знак протесту проти підвищення урядом цін на продукти і паливо. Їх також обвинуватили в підпільній діяльности з метою повалення комуністичного ладу в Польщі.

У четвер, 13-го червня, напередодні винесення вироку, обвинуваченим лідерам „Солідарности" було надано останнє слово. На це В. Фрасинюк, А. Міхнік та Б. Ліс присвятили разом лише 15 хвилин.

Після винесення вироку жінка Фрасинюка Крістіна вийшла із залі суду зі сльозами на очах і сказала журналістам: „Вони були спокійні і зустріли вирок з гідністю".

На думку обсерваторів, суд у Ґданьску і вироки трьом лідерам „Солідарности" повинні стати попередженням як засновникові профспілки Лехові Валенсі, так і всім прихильникам „Солідарности".

ПЕРЕГОВОРИ У СПРАВІ ЗАХОПЛЕНОГО ЛІТАКА ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Бейрут, Ливан. — Посередні переговори між захоплювачами американського пасажирського літака TWA, на покладі якого все ще знаходяться біля 30 американських громадян, ведуться далі. Головним посередником у переговорах є Набі Беррі, лідер одної з головних мусулманських шіїтських фракцій і захоплювачі літака, приблизно 10 добре озброєних шіїтів, які домагаються від Ізраїля негайного звільнення великої групи їхніх друзів в числі понад 700 полонених, захоплених ізраїльськими військами в південній частині Ливану.

Покищо, як пишуться ці рядки, літак знаходиться на летовищі в Бейруті і захоплювачі не вимагають поповнення бензиною, значить вони не плянують дальших полетів, бо число країн, які дозволяють їм на приземлення літака є дуже мале, а в Бейруті вони почуваються як в себе в хаті. Понад 10 осіб, які мали подібні до жидівських прізвища, шіїти відокремили, вивели з літака і вивезли в невідомому напрямі, мабуть з метою забезпечити собі можливість переговорів також тоді, якщо б нічого не вийшло із закладниками на літаку.

Ізраїльські урядові речники заявили, що вони не будуть вести безпосередніх переговорів з терористами, але, якщо Адміністрація Роналда Регена вимагатиме від них звільнення великої групи шіїтів, вони візьмуть таке прохання до уваги і докладно його розглянуть. Президент Р. Реґен, який в неділю, 16-го червня скоріше як звичайно повернувся із свого короткого відпочинку в Мериленді, нараджувався зі своїми найближчими співробітниками і, як виглядає із заяв офіційних урядових осіб, він, Президент, також не хотів би входити в переговори з терористами і задовільняти їхніх вимог, бо це в ніякому разі не розв'яже самої справи тероризму і перехоплювання літаків в майбутньому, а може навпаки. Очевидно, Р. Реґен перестеріг терористів перед евентуальними консеквенціями і закликав їх негайно звільнити закладників поки ситуація ще не ускладнилася.

Окрема військова американська одиниця на Кипрі отримала наказ бути на поготові до евентуальних акцій, а також американські воєнні кораблі наближаються до берегів Ливану. Однак політичні і військові спостерігачі не передбачають жадних драстичних акцій, поки терористи тримають у закладі американських громадян. Дехто сподівався, що акцію нападу на літак і звільнення закладників переведуть ізраїльські вояки, які мають в цьому найбільшу практику, але її ця акція не є правдоподібною. Самі закладники написали, мабуть під тиском терористів, листа до президента Р. Реґена закликаючи його не застосовувати драстичних акцій, а полагоджувати справу звільнення шляхом переговорів. Драма із захопленим літаком триває далі.

Як це число газети уже йшло до друку з Бейруту повідомили, що шіїти вивели всіх закладників з літака і вивезли у невідомому напрямі.

В УВУ йтиме курс народної музики і фолкльору

Ню Йорк. — Цього літа Фундація Українського Вільного Університету в Америці спонзорує новий курс в Мюнхені від 7-го до 19-го липня п. н. „Порівняльний фолкльор; українські народні пісні і бандура". Це перший академічний курс української народної музики і фолкльору з окремим зосередженням на бандурі і кобзарському мистецтві.

Курс провадитиме д-р Віктор Китастий, професор англійської мови і літератури при університеті Каліфорнії в Санта Барбара, спеціяліст в ділянці порівняльної літератури. Проф. Китастий проведе аналізу української пісенности під такими аспектами: поетика народної пісні, символіка, споріднення тексту і мелодики, „народницькі" течії в українській професійній музиці.

Особливу увагу буде присвячено народній епічній творчості — співам кобзарів і лірників. Їхні думи — це один з останніх епічних жанрів, що ще побутував в усному переданні на початку XX століття, в той час, коли подібні епічні співи у інших народів давно вже перестали виконуватись. Поетичні засоби дум будуть аналізовані в контексті сучасних теорій усної епічної творчости. Поруч з поетикою дум, курсанти вивчать музичну і виконавчу специфіку цієї форми — виконавчі прийоми, які дозволяли кобзарям і лірникам імпровізаційним способом творити музичний підклад, пристосований до потреб епічного тексту.

Співвикладачем цієї частини курсу буде Юліян Китастий, спеціяліст по виконанні традиційного кобзарського репертуару. Другим асистентом буде Ліда Чорна.

Досі зголосився 21 студент з Франції, Англії, Голляндії, Італії і Західньої Німеччини.

Появилася побутова п'єса О. Луцик-Рем

Торонто. — Виданням журналу „Жіночий Світ" тут появилася побутова п'єса Ольги Луцик-Рем п. з. „Князі гуцульських полонин". Спонзорами цього видання є Українсько-Канадська Фундація ім. Тараса Шевченка і Організація Українок Канади, Відділ Вінніпеґ. Обкладинку та ілюстрації до цієї п'єси виконав Юрій Раф.Луцик.

У цій п'єсі є багато етнографічно-фолкльорного матеріялу з гуцульского побуту, звичаїв, зокрема є там цілість гуцульського весілля з мотивами ритуальних пісень, до яких подані ноти. Діялоги в книжці ведені гуцульським говором.

Замовлення на цю п'єсу можна посилати на таку адресу: „Woman's World", P.O.Box 234, Postal Station, "M", Toronto, Ont., M6S 4T3.

Сахарови зникли зі своєї квартири

Ню Йорк. — Як повідомляє московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс", з міста Ґорький надходять вістки, що в квартирі Андрея Сахарова і Єлени Боннер, де вони відбувають заслання, уже деякий час нема ніяких проявів життя. Вікна квартири вже два місяці завішені шторами, а коло дому більше не стоїть ні авто Сахарова, ні малий автобус, з якого провадилося спостереження за будинком.

А. Сахарова і Є. Боннер останній раз бачили у Ґорькому 25-го лютого. Відтоді про них нічого не відомо. В кінці квітня один з совєтських вчених попросив дозволу відвідати академіка Сахарова, але йому відмовили.

Московські друзі дістали телеграми від Сахарових ще в кінці травня, але про перебування академіка і його жінки можна лише догадуватися.

Дочка Єлени Боннер, Татьяна Янкелєвіч, яка проживає в ЗСА, вже декілька разів намагалася додзвонитися до Сахарових, але без успіху. А поштова листівка, яку вона дістала з датою 21-го квітня, виявилася підробленою.

СЛУЖБИ БОЖІ У ВАЙЛДВУД КРЕСТ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Як і кожного року, так і цього у надокеанській місцевості Вайлдвуд Крест, Н. Дж., у залі Крест Пір, буде кожної неділі, в год. 6-ій вечора, д-р Остап Е. Оришкевич відправляти Службу Божу і проповідуватиме Перше Богослуження буде відправлене в неділю, 30-го червня.

Уряд ЗСА пропонує допомогу Йорданії

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен заявив, що він запропонує підвищення допомоги для Йорданії на 250 мільйонів долярів, щоб дати доказ підтримки для тієї країни, а зокрема для короля Гуссейна.

Як відомо король Гуссейн старається допровадити до мирових розмов з Ізраїлем і тим закінчити постійні бойові сутички поміж тими двома країнами, в яких найбільше терпить цивільне населення.

Однак плян Р. Реґена зустрічає спротив членів Палати Репрезентантів, де більшість підтримує політику Ізраїля. Президент повідомив телефонічно короля Гуссейна про це, що його плян допомоги зустрічає перепони і вислав до Лондону, де король тепер перебуває, одного з урядовців Державного депатраменту, щоб безпосередньо пояснити королеві причини чому допомога ще не є схвалена. Побоюються, що король Гуссейн, відвідавши Президента ЗСА, сподівався негайної грошової підтримки своїх плянів і коли справа тепер натрапляє на трудноші він може взагалі відкинути плян мирних переговорів з Іраїлем.

Йорданія дістала в минулому допомогу від Савдійської Арабії і ЗСА, але представини Савдійської Арабії тепер не є вдоволені політикою короля Гуссейна і існує можливість, що Савдійська Арабія здержить свої фінансові ресурси.

Молода українка добилась поправки в книжці

Рочестер, Миш. — Наталка Кордуба, учениця шостої кляси в Робертс школі в Рочестері, Миш., зауважила помилку в шкільному підручнику географії та звернула увагу на це своєму учителеві.

Учитель, Вик ЛеМеріз дуже позитивно прийняв заввагу щодо цієї помилки в книжці, що писала: „Цибуляста форма бані на російсько-православній церкві відрізняє українське місто від інакших міст". Наталка, на пораду свого вчителя, листовно звернулася до автора цієї книжки. В цьому листі, Наталка заявила, що речення те повинно звучати так: „Цибуляста форма бані на українській церкві відрізняє українські міста від інших міст". Крім того, Наталка в листі вияснила, що Російсько-православна Церква — це релігійна група, а не стиль архітектури. Також вона подала різниці між Українською Церквою і Російською Православною Церквою.

Відгуки надійшли від автора книжки Ґері Елбова, від директора школи, сусідів та знайомих. Наталка одержала телефонічну подяку від англомовної жінки, яка, прочитавши статтю в місцевій газеті про цю справу прийшла до переконання, що вона українка.

Автор відписав Наталці, що поправку висилає до видавця і в нових виданнях книжки буде зроблено зміну.

Пластуни відбули свято весни

Ню Йорк (О.К.). — Як кожного року, так і цього Пластова Станиця Ню Йорку була господарем юнацького Свята Весни-Свята Юрія для пластунів східнього побережжя ЗСА, яке відбулося в часі Дня Пам'яті від 25-го до 27-го травня ц.р., на Пластовій Оселі „Вовча Тропа" в Іст Четгем, Н. Й.

Понад 200 пластунів і пластунок з Ню Йорку, Нюарку, Ню Гейвену, Ню Бранзвику, Бостону, Вашінгтону, Кергонксону та Пассейку таборувало вперше цієї весни на природі впродовж трьох днів, змагаючись за першенство у тереновій грі, пластовій поставі, спорті та таборуванні.

Цим разом Свято Юрія — Патрона Українського Пласту провели курені УСП і УПС „Лісові Чорти" і курінь УСП „Ті, що греблі рвуть" з допомогою членів куреня УСП „Червона Калина", які провели спортові змагання.

На світлинах: 44-ий курінь УПЮ-ок з Нюарку маршує у дефіляді.

Комендантом свята був пл. сен. Юрій Савицький, Лісовий Чорт, його заступницею — ст. пл. Таня Темницька, з куреня „Ті, що греблі рвуть", пл. сен. Петро Солодь, ЛЧ був бунчужним, ст. пл. Рома Гадзевич, Гр., писарем, а пл. сен. Володимир Корнага, ЛЧ, — скарбником. Комендантами юнацьких підтаборів були ст. пл. Марія Шморгай, Гр., і ст. пл. Олег Мачай, ЛЧ.

Юнацтво, що приїхало автобусами в суботу, 25-го травня ц.р., вранці, після розтаборування на „Вовчій Тропі" мало в програмі теренову гру, а ввечері вогники по підтаборах.

У неділю учасники вислухали Службу Божу, яку відправив о. Гліб Лончина, Чину Студитів, а відтак відбувалися впродовж дня спортові змагання. Ввечері проведено велику святочну ватру, на якій були, крім учасників, члени проводу та численні гості-пластуни.

В понеділок проведено фінали спортових змагань і святочне закриття Свята Юрія з проголошенням вислідів змагань за першенство та роздачею чаш першунам. У спортових конкуренціях перші місця здобули серед юнаків члени 31-го куреня УПЮ-ів з Пассейку,

(Закінчення на стор. 3)

В СВІТІ

МЕГМЕТ АЛІ АДЖА на переслухуванні в справі атентату на Папу Івана Павла II заявив, що болгарські аґенти наказали йому вбити польського дисидента Леха Валенсу, президента Тунісії і прем'єр-міністра Мальти. Крім того, він свідчив, що атака на „Радіо Вільна Европа" в жовтні 1980 року в Мюнхені була переведена за наказом Москви людьми із організації турецьких терористів під назвою „Сірі вовки".

ВИСТУПАЮЧИ У ВАШІНҐТОНІ ПЕРЕД спільною сесією Конґресу, прем'єр-міністер Індії Раджів Ґанді закликав до мирного існування країн з різними соціяльними системами. „Лише загальний мир може привести до розквіту всіх країн", — сказав він, висловивши тривогу з приводу „мілітаризації космосу" і „перегонів озброєння".

В ІНДІЇ, НЕДАЛЕКО ВІД залізничної станції міста Аґри, зударилися пасажирський і вантажний поїзди, які їхали назустріч один одному. В результаті зудару зійшли з колії перші два вагони посажирського експресу. Загинуло 35 осіб і 50 поранено.

ГОЛЛЯНДІЯ ТЕПЕР БУДЕ складатися не з 11, а з 12 провінцій. Рішенням парляменту нова провінція створена з відвойованих від моря земель недалеко від Амстердаму. Провінції присвоєно назву Флєволянд. Жителів нової провінції не турбує, що мешкати вони будуть на кілька метрів нижче від рівня моря.

ПОКИЩО НЕМА ЩЕ ДОМОВЛЕНОСТИ про те, коли почнеться будівництво тунелю під Ля — Маншем, але в британському парляменті вже обговорюється питання, яким буде рух в тунелю — лівостороннім, прийнятим у Франції, чи правостороннім, традиційним для Англії. В зв'язку з цим французька преса висловлює побоювання, чи не стане рішення цього питання перепоною для будівництва.

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИК ДИТЯЧОГО фонду ОН Самір Баста сказав журналістам, що колишній президент Судану Джафар Німейрі свідомо приховував дані про жахливе становище в країні і в наслідок цього наступного року в Судані може вмерти від голоду мільйон суданських дітей. За словами С. Баста, лише після того, як у квітні цього року Дж. Німейрі був скинутий, стали відомими наслідки посухи.

ПІСЛЯ ГОЛОСУВАННЯ У 94-0 Сенат рішив підсилити закон проти занечищування. На це призначено три більйони долярів. Ця сума є в три рази більша від тої, яку президент Роналд Реґен вимагав на позички і дотації, щоб будувати очищувані води на слідуючі дев'ять років.

ДОСЛІДИ НАД РІДКІСНОЮ мозковою хворобою, жертви якої не пізнають знайомих лиць, ані свого лиця у дзеркалі, вияснили як мозок функціонує. Наукові дослідники твердять, що ця мозкова хвороба може бути сполучена з Альцгаймер недугою і втраченням пам'яті.

МІСЦЕ ГОЛОВНОГО ТОКСИННОГО відходу Хем-Дайн в Огайо, буде відчищене. Це рішено судовим наказом, на який погодились 158 компаній. Згідно з наказом, компанії, які викидали відпадки у Хем-Дайн сміттєзвалище відчищать воду. Вичищення має тривати 10 років і коштуватиме біля 12 міль. дол.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1986 РІК

Редакція „Свободи" вже почала підготову видання Альманаха УНСоюзу на 1986 рік. Матеріяли можна надсилати до 16-го червня 1985 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ЗСА помагають борцям за свободу

У середу, 12-го червня ц.р., президент Реґен записав свою нову велику перемогу: Палата Репрезентантів, в якій демократи мають більшість і яка в минулому місяці відкинула рішення Сенату признати 31 мільйон дол. партизанам в Нікараґуа, які воюють проти комуністичного режиму сандіністів з їхнім лідером Деніелем Ортеґою, признала тим партизанам 248 голосами проти 184 — 27 мільйонів дол. на невійськові цілі. Президент Реґен завжди називає тих партизанів борцями за свободу і заявив був, що це моральний обов'язок Америки сприяти борцям за свободу. Що стосується Нікараґуа, то Реґен і державний секретар Джордж Шулц багатократно звертали увагу, що це для Америки недопускальна річ, щоб у Центральній Америці постала і закріпилась „друга Куба", яка отримує щораз дальші транспорти зброї від СССР, безпосередньо і за посередництвом Куби.

Очевидно, країна величиною стейту Айова із несповна трьома мільйонами населення не може стати небезпечною безпосередньо для могутніх З'єднаних Стейтів Америки, але Нікараґуа вже тепер має більшу збойну силу, як усі її демократичні сусіди і вона може загрозити Панамі з Панамським каналом, який є життєво важливим для безпеки Америки. До зміни настроїв у більшості демократів в Конґресі причинилися дві події: 1) подорож Ортеґи до Москви і 2) виявлення нової великої совєтської шпигунської афери в Америці.

Признана партизанам в Нікараґуа допомога вможливить їм заощадити собі гроші, видатковані на ліки, харчі і одяг, та скерувати їх на закупівлю зброї і виряду. Глибше і поважніше значення цієї постанови Конґресу у тому, що це може стати прецедентом і для України й інших поярмлених Москвою країн, коли б вони хопили за зброю в обороні своєї державницької свободи. Це покищо тільки гіпотетична можливість, але в світі все можливе, залежно від розвитку подій, на які ми не маємо впливу. Рішення Конґресу в минулу середу має також те преважливе значення, що воно виявляє одверто дальшу еволюцію настроїв широкого американського суспільства в сторону до консерватизму та відвороту від симпатій для комунізму під будь-якими іншими назвами.

Те рішення Конґресу — погане „мементо" на адресу Москви і її сателітської Куби. Це була не тільки перемога президента Реґена і його мудрої політики, але перемога здорового розуму і перемога всіх, хто ворожий аґресивному комунізмові.

Ярослав Курдидик

ТРИРІЧЧЯ НЕВДАЧНОЇ ВІЙНИ

Якраз тепер у трирічну криваву річницю, Ізраїль рішився відтягнути свою армію з Ливану і цей відхід добігає до свого остаточного завершення. Це рішення поміщує в собі не лише повне трагізму розчарування, але може ще більше — біль від зранення національної гордости, тому що ця війна була „першою невдачною війною" у дотогочасній серії воєн, що їх переводив Ізраїль.

Деякі мілітарні аналітики добачуються цієї невдачі в тому, що ця війна у Ливані — в протилежності до попередніх воєн, мала суто інвазійний характер і вже від самого початку виявлялося, що вона була не лише зле розплянована, але в додатку, була теж — „не на власному місці і не у властивий час"...

Почавши від 1982 року, майже 70 вояків загинуло, а коло 4,000 були поранені. Коли порівняти у циферному зіставленні кількість населення Ізраїля і ЗСА, ці втрати у воєнстві були би приблизно своїми числами такі, якби ЗСА втратили три дивізії вбитими, а 7-8 стандартних і різнотипних дивізій, були б поранені. Так приблизно і нашвидкоруч, обраховують військові речники ізраїльські втрати в Ливані.

Кошти цієї війни розраховують на 7-8 більйонів долярів, а переставлення усієї індустрії для послуг війни — дослівно підірвали і схаотизували майже цілу економіку країни. Якщо ж основна мета цієї інвазії було встановити сильний і приязний уряд, що контролював би Ливаном, то це рішення, як показують та унаглядднюють усі дотепершні намагання і втрати, все ще дуже віддалені від дійсности...

Не зважаючи на майже повноціле рішення відходу ізраїльської армії з Ливану — залишаючи деякі ґарнізони на Заході — всі познаки вказують на те, що після відходу ізраїльців, розпічнеться ще більше кровопроліття у Ливані, коли поодинокі фракції відновлять боротьбу одних проти одних, за цілковиту контролю цього обширу. Таку правдоподібність підтверджує теж факт, що під сучасну пору не заповідається на те, щоб у Ливані почав викристалізовуватися будь-який центрального характеру уряд, який зумів би пляново перейняти контролю над цією розтерзаною країною.

Здається, що єдиного, чого добилася інвазія Ізраїля це те, що вона розгромила і розпорошила мілітарну силу Палестинської Визвольної Організації (ПВО), бо, як пригадуємо до часу інвазії ПВО, оперували у Південному Ливані, начебто своєрідна — „держава в державі", тероризуючи звідти ізраїльську територію.

Досі ще теж сирійська армія не залишила Ливану, як цього очікувано було в Ізраїлі. Немає теж ніякого мирового договору, на якому найбільше залежало Ізраїлеві. І Ливан знову не устабілізувався внутрі — ідеї, якої з нетерпінням увесь час очікували і в Ізраїлі і ЗСА.

А після того, як головне командування Ізраїля закінчує процес відтягнення своїх частин з Ливану, виявляється, що в цій країні почала знову наростати повстанська міць ПВО і співдіючі з ними сили мусулман, одним із перших проявів яких було обстрілювання долина Галилеї із далекобійних, доставлених від Сирії, совєтських ракетометних т. зв. „катюш".

Тепер у цьому своєму фінальному рішенні відходу, Ізраїль знову зустрічається з фактом, що не зважаючи на всі зусилля і кровопролиття, він на самому ділі, не осягнув нічого із намічених ним, стратегічних цілей.

А після трирічної виснажливої війни, доведеться Ізраїлеві повернутись на ці самі вихідні початкові позиції та охороняти свої північні кордони у евентуальній можливій співдії, з якоюсь дуже незначної сили, християнською фракцією, між якими теж наступив досить помітний розподіл сил.

Під сучасний момент уся теперішня політична констеляція Близького Сходу вказує на те, що він і надалі залишиться тим обширом, у якому є загроза перманентної війни, матиме набагато більше „вибухово-революційних компонентів" як передумов та передпосилок будь-якого замирення.

Деякі політичні знавці цього обширу навіть твердять, що Ізраїль включив всі свої ресурси і засоби, щоби станути і закріпити за собою становище мирової стабільности, але йому наразі в цьому не пощастило. Він намагався застосувати навіть стару мілітарну філософію, що, мовляв, — „добре продуманою війною, можна здобути мир"...

М. Семенець

Про Крайове географічне товариство

Часто доводиться чути, бачити і читати, — з великим жалем, огірченням і люттю, неправдиві інформації про Україну і її народ. В час, коли широко описується і говориться про напівдикі, відсталі народи Африки, які недавно дістали, або здобули шляхом збройної боротьби свою незалежність, коли робляться наукові дослідження і відводиться багато місця на сторінках журналу „Нешенел Джеоґрафік", навіть для дикунів папуасів Нової Гвінеї і зараховується їх до державних, повноправних народів світу, Україну вважається за південь „Раша", а український народ порівнюється з плем'ям індіян у ЗСА.

Найбільшої фальсифікації у відношенні до України і безпідставні заперечення існування хороброго українського народу і його права на державність, можна побачити на сторінках вищеназваного журналу і фільмах продукції Крайового географічного товариства. Працівники цього Товариства вперто відстоюють історію російської (тепер совєтської) колоніяльної імперії, написаної і переписаної московськими імперіялістами, шовіністами, загарбниками і поневолювачами неросійських народів.

Не раз доводилося мати суперечки з цими псевдонауковцями цього товариства відносно їх сумнівів щодо існування України, її історії, народу, мови, культури і т.д., про що була мова на сторінках „Народної Волі" і „Свободи". Але цього мало. Українські науковці, а також політичні і громадські організації, повинні вислати до цього товариства протест! Всім відомо, що кожний стейт має науково-культурну програму в телевізії — Служба публічного передавання (P.B.S.). 12-го грудня 1984 року я мав нагоду бачити фільм продукції Смитсонієн Ворлд. Зміст фільму науковий і дуже корисний для студентів і громадськости, якщо б все сказане і показане в ньому, було правдою. Зовсім не так! Я запитав T/R Service, Baltimore, Md., чому у фільмі називають Україну, Чорне море, Асканію Нову, гирло (вихід) Дунаю центрально-південною Росією. Та просив, щоб не подавали фальшивих відомостей про територію, яка належить українському народові.

Той лист переслано до Крайового географічного товариства до Вашінгтону, Д.К., рік тому я передплачував і одержував журнал цього Товариства. Та через неґативне ставлення і заперечення існування мого народу, яким я горджуся, передплати я не відновив. Заступник президента цього товариства Андерсон, прочитавши мого листа, звернувся з пропозицією і порадою відновити членство в Крайовому географічному товаристві, на що я йому 18-го лютого ц.р., відповів таке: „Я думаю, що ви знаєте чому американці українського походження, включно зі мною, не бажають одержувати журнал „Нешенел Джеографік" й інші видання цього товариства, бо воно є під впливом..."

На ці листи, завваги, пояснення, 5-го березня ц.р. я одержав таку відповідь від цього товариства: „Дякую вам за ваш лист до п. Андерсона відносно вживання термінів 'Україна' і 'Росія' в „Нешенел Джеографік". Я розумію вашу гордість із українського народу і своєї історії, співчуваю стражданням і палким бажанням багатьох повернутися до того часу, коли там була українська нація, а не було російської. Певно ці почуття поділяються багатьма десятками націй, які тепер складають 'Союз Соціялістичних Республік', в межах СССР, широко знаного в загальному вислові як 'Росія'".

І ця ситуація повторюється в багатьох частинах світу. Візьмемо, наприклад, катальонців і басків, нації яких включені в державу знану як 'Еспанія'. Подумати, скільки націй знаходиться під ім'ям Франції, Німеччини Італії, Бельгії, Голляндії, не кажучи вже нічого про такі створення як Югославія і Чехо-Словаччина, чи бідну Польщу, яку пересувається на мапі в різні сторони з відмінною формою і величиною. Чи індіянські племена, які володіли землею ще задовго перед тим, як було створено ЗСА.

У світі, де кордони так часто мінялися на протязі століть, а імперії приходили і зникали, є дуже тяжко вживати теперішню термінологію, коли пишеться для загальної публіки. Вживати систему термінів й імен прийнятих в ОН, Відділ географічних назв ЗСА, картографи і географи світу, прийняли один спосіб, яким спілкується з громадськістю (тут мається на увазі термін „Раша", який, мовляв, відомий, знаний у світі, а Україна, українці видумка, невідоме — М.С.)

Певно, немає наміру когось образити, викликати запал або 'стати по чиїсь стороні' відповідно до політичних, соціяльних або емоційних проблем.

Ваші коментарі пустимо в рух між нашими працівниками".

З пошаною
Джозеф М. Блентон, мол.
Кореспонденція в справах дослідів

П.С. Кращої послуги совєтам не може й бути!

Михайло Кучер

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Постання УАН в системі СССР важливе тим, що без нього трудно говорити про будь-яку національну академію. Рання історія УАН тема важлива і цікава. Тому й повернемося до року 1873. Тоді українці в російській імперії не мали можливости розвивати свою культуру і звернули увагу на Львів, як головний культурний центр. Там було засновано Товариство ім. Шевченка, що в 40-их роках почало називатися Науковим і реорганізувалося за зразком европейських академій.

Розквіт Наукового Т-ва ім. Шевченка пов'язаний з Михайлом Грушевським. Тоді виникла думка про Українську Академію...

У Росії сталася революція 1905 року. Українське слово вийшло з-під цензури і М. Грушевський зорганізував у Києві, за зразком львівського, Українське Наукове Товариство, що мало стати основою національної академії в майбутньому. Тому перешкодила Перша світова війна.

До цієї ідеї вернувся Н. Василенко, міністер народної освіти в уряді гетьмана П. Скоропадського. 14-го листопада 1918 року гетьманська Рада міністрів затвердила закон про заснування УАН. 27-го листопада були перші збори УАН. Головою було вибрано В. Вернадського. З приходом до Києва червоної армії в лютому 1919 року починається офіційна історія АН УССР.

Комісію випрацьовання законопроєктів АН УССР в Києві зорганізував П. Василенко, але працювала вона під керівництвом Вернадського з 9-го липня по 17-те вересня. Спогади Вернадського про УАН іґнорують членство чотирьох В. Косинського, С. Смаль-Стоцького, Ф. Тарановського і М. Тугана Барановського. Замовчано Б. Кістяківського. Не згадують теж, що 1922 року при кінці свого життя президентом Академії був О. Левицький.

Вернадський бачив УАН не як частину державної машини, а як всесвітню співпрацю вчених — Союз Академій Наук. Був зроблений наголос на автономії науки. „Академія має бути поставлена зовні усяких впливів на її внутрішнє життя з боку державних органів". (З промови Вернадського на відкритті комісії. „Збірник праць комісії для вироблення законопроєкту про заснування Української Академії Наук у Києві" К. 1919)

Наукова система відкрита для розвитку. Вона мусить мати структурну гнучкість та можливість перебудування. До цього ідеалу стремить УАН. Фінансування йде з державного бюджету, але УАН має бути цілком автономна. УАН сама може удосконалювати свою структуру.

Спочатку за взірець було взято досвід Російської Академії Наук — РАН, але вчені України вже в ембріональному періоді пішли далі російського взірця. Найважливішим треба вважати безпрецедентну національну спрямованість як головну мету УАН — самовизначенні нації, всесвітнє визнання української культури, використання і збереження багатств України. Кидається у вічі перевага українських дисциплін. У центрі комплексу наук, пов'язаних із своїм народом, розвиток гуманітарних наук, чого не мала жадна академія наук у світі. УАН мала стати самостійною національною Академією наук. Новим був відділ соціяльних наук. У випадку реалізації він мав стати важливою структурною частиною українського суспільства.

В економічному відділі мала працювати постійна комісія для вивчення соціяльного становища українського народу.

Катедра права мала створити тверді правні основи життя в Україні. Критики звернули увагу на бажання створити соціяльну утопію. Перед Академією було поставлено завдання об'єднати і зорганізувати всі українські наукові сили. Це завдання вдалося найкраще виконати в ділянці українознавства. Одначе були й незайняті катедри. Не було відповідних матеріяльних засобів, тому відділ економічної коньюнктури і комісія соціяльних рухів припинили своє існування.

УАН довгий час не отримувала грошей за влади білої армії — три місяці, при большевиках вісім місяців. Треба було скорочуватися і 1922 року сотні вчених втратили працю.

До академії прилучено бібліотеки, друкарню Лаври, колекції картин, але це мало допомогло тяжкому матеріяльному станові. Видавничі пляни за першої половини 20-их років не виконано.

Уже з 1921 року Академія мала ім'я Всеукраїнської — ВУАН. Почалися репресії членів Української Академії Наук.

У 1918 році в умовах пореволюційного хаосу вимога об'єднання наукових сил була абсолютною необхідністю. Треба було спасати вчених, які вимирали від хворіб і нужди самотні. Думали, що понадпартійна наука об'єднає розбиту і виснажену війною та революцією українську націю.

А тепер дещо про тодішніх вчених. Вернадський у листопаді 1917 року виїхав на Полтавщину. У травні 1918 року Василенко запропонував йому зорганізувати УАН. Вони були близько знайомі з 1917 року, коли обидва входили у склад міністерства при Тимчасовому уряді. Вернадський був справді єдиною людиною знайомою з практичною роботою Академії Наук. Вернадський уважав себе українцем, його мати була українка. Він вчився у Харківському університеті. Українською літературою та історією займався в Петерсбурзі. Вивчив польську мову, щоб читати польські джерела про Україну. Одначе серед українських учених до особи Вернадського не було довір'я. Коли Вернадський приїхав з Росії, українського громадянства не схотів приймати. Українсь-

(Закінчення на стор. 4)

Іван Стебельський

ВИСТУП А. Н. ШЕВЧЕНКА В ДЕНВЕРІ

I

Уже минуло сім років від цього часу, коли в квітні 1978 року облетіла світ неймовірна вістка, що амбасадор і заступник секретаря Об'єднаних Націй, тоді очолюваних Куртом Вальдгаймом, Аркадій Н. Шевченко вибрав свободу й попросив азилю в Америці. Він був одним з найвищих совєтських достойників й апаратчиків, та колишнім дорадником Андрея Ґромика, знаного зі свого „нєт" міністра закордонних справ Совєтського Союзу. Як такий він належав до найвищої пануючої еліти, яка користується усіма привілеями й благами у Совєтському Союзі. Прекрасно жив він під оглядом матеріяльним і культурним, немов стара царська аристократія. В нього були — дружина, син й дочка та вони залишилися в Москві. Перебував він у колах найвищої правлячої кліки й особисто був добре знайомий з Н. Хрущовим, Л. Брежнєвим, І. Андроповим, К. Черненком і М. Горбачовим, теперішнім генеральним секретарем комуністичної партії СССР.

Після його втечі на довший час наступила абсолютна тиша. І хоча так американська, як також особливо українська громадськість очікували від А. Шевченка якоїсь заяви чи публічної декларації, чому він втік, які є його переконання, то нічого в тому напрямі не сталося. Наша громада є і буде дуже заінтриґована чи з огляду на його безперечно українське прізвище — Шевченко, подібно як це від самого початку зробив генерал Петро Григоренко, признається до українства. Чи він є готовий голосити українську правду і включитися у боротьбу за наші природні права на самостійність і вільне життя без опіки „старшого брата".

Та А. Шевченко мовчав чи може це йому наказали, й наші надії мати українського Бжезінского на американському терені зовсім завели. Тільки на протязі останніх двох років, час-від-часу тоді, коли в Москві почали вимирати члени старої гвардії і мінятися всесильні диктатори, А. Шевченко виступав на програмі Ей-Бі-Сі, знаного коментатора Теда Копела, з короткими й дуже обережними заявами про нові ситуації нових диктаторів та можливості будь-яких нових змін так внутрішніх, як і зовнішніх, особливо у відношенні до Америки. Чомусь американці наївно вірять, сподіються та чекають, що з приходом до влади нових членів всесильного Політбюра, мусить прийти до зміни, подібно як це має місце в Америці з приходом до влади нового президента країни. Шевченко завжди заперечував можливості будь-яких змін і в тому він був вповні правий.

Уже після того, коли так у американській пресі, як і в українській на весні цього року появилися відомості, що в короткому часі вийдуть англійською мовою спомини А. Шевченка під заголовком „Зірвання з Москвою", нас тут в Денвері повідомили, що до нашого міста приїжджає А. Шевченко й матиме публічну доповідь, а перед тим товариську зустріч із запрошеними гістьми при шампані в домі денверського мультимільйонера Фіпса за вступами в сумі 100 дол. від пари.

Офіційним спонзором його приїзду був реґіонально-федеральний Департамент освіти, керівником якого є Том Танкредо, за фахом учитель денверських середніх шкіл і колишній член стейтової асамблеї. Він з дружиною і учнями відбув кілька поїздок до Совєтського Союзу. Розуміє російську мову і є захоплений історією російської імперії. Його дружина, здається, українського походження і вчить російську мову в одній із шкіл міста Денверу.

Виступ А. Шевченка відбувся 15-го травня о год. 7:30 вечора з півгодинним спізненням в міській авдиторії, з участю майже 4,000 осіб, у тому великої кількости молоді, особливо студентів й учнів середніх шкіл разом зі своїми вчителями. Були також і представники нашої громади.

Зібрання відкрив Т. Танкредо, стверджуючи, що Совєтський Союз для пересічного американця є містерією і загадкою, які не можна легко пояснити чи зрозуміти. Взаємини поміж Америкою і Совєтським Союзом — двох суперпотуг — є дуже важливими для обох країн і для цілого світу й тому ввесь час виринають різні проблеми й трудноші, особливо в останніх роках. Постає лише питання як ці проблеми роз'язати мирним шляхом і їх поправити, щоб можна було разом співжити й працювати в мирі й взаємній толеранції, Америка бо не бажає собі погіршення відносин і війни.

Опісля він коротко поінформував присутніх про А. Шевченка, про його дипломатичний статус та його феноменальну кар'єру як члена правлячої еліти Совєтського Союзу і його працю на форумі Об'єднаних Націй.

А. Шевченко — тип кабінетного вченого або професора — людина малого росту, дещо згорблений і фізично виглядає доволі погано, не зважаючи на свої 55 років. Так своїм фізичним виглядом, як і своєю промовою створює враження людини з не дуже сильним характером.

Численна публіка гучними оплесками тепло й зичливо привітала А. Шевченка та, на жаль, у відповіді не почула від нього того за чим прийшла. У своїй промові, що її він виголосив з пам'яті без жадних записок, часто хаотичній, він показався слабим доповідачем і надто обережним. Часто повторював ті самі речі і собі противорічив. Здавалося, що хоча він напевно багато знає, то всього сказати не хоче, начебто він когось своїм виступом не хотів наражувати на небезпеку.

Він не вніс жадних нових і незнаних ревеляцій про Совєтський Союз і так своїм пацифістичним змістом, як і способом виголошення свого слова, він не переконав публіку і не заімпонував їй своїми порадами. Зараз після закінчення його промови, більшість присутніх опустила залю.

А. Шевченко на самому виступі заявив, що не боїться дискусії, а навіть провокативних запитів, навпаки він бажає собі виміни думок, бо поперше, в цій країні панує свобода думки й критики, а подруге він не збирається бути кандидатом на жадний державний пост (сміх на залі). Буде говорити про Совєтський Союз та про стосунки — ЗСА і СССР, між тими двома суперпотугами, що дуже скомпліковані й важливі для всіх. Промовець перестерігає, що при найменшій помилці в розрахунках може дійти до атомової війни, страшної катастрофи й знищення цілого людства й цивілізації. Американці перш за все мусять пізнати совєтську систему самої влади. Совєтський Союз — це не тільки росіяни, але також українці, білоруси, грузини й інші народи й під тим оглядом він є подібним до Америки як також в інших аспектах є багато подібностей між обома державами й народами.

Щоб зрозуміти Совєтський Союз, — твердив доповідач, — треба більше контактів, зустрічів, щоб себе взаємно пізнати. Це треба робити дорогою переговорів, відвідин, культурних вимін, а також і головно через взаємну торгівлю. А. Шевченко радить ніколи не переривати контактів і пертрактацій, бо це може погіршити ситуацію.

Опісля він зупинився на особі нового лідера генерального секретаря компартії СССР Міхаїла Ґорбачова, який у відміну від своїх попередників може „ходити власними ногами" (бурхливий сміх на залі). Про М. Ґорбачова він говорив багато й схарактеризував його як людину позитивну, ділову, культурну з гарним усміхом, що подобається жінкам.

На думку А. Шевченка — Ґорбачов добре підготований на свій пост та добре поінформований про почування і потреби країни й народу, з яким він мав безпосередній контакт, будучи кілька років лідером кавказького північного району, одного із важливіших у СССР, як і сьогодні в протилежності до правлячої кліки, яка є абсолютно ізольована від народу — Ґорбачов безпосередньо зв'язаний із громадянами Совєтського Союзу. Інформації про країну і народ — „власть імущіх" в Кремлі дістає із приготовлених звітів. (Доповідач, однак, не сказав хто ці звіти приготовляє).

Промовець сказав, що Ґорбачов свідомий того, що країна потребує змін, головно економічних і він буде старатися їх перевести в життя, якщо зможе перебороти опозицію правлячої кліки. Його влада обмежена і менша від президента Реґена. Він мусить її ділити зі старою гвардією — Політбюром і всякі рішення виносяться більшістю голосів. (З цього виходило б, що в Совєтському Союзі немає диктатури). Одначе Ґорбачов є продуктом самої системи і він є професійним апаратчиком, абсолютно льояльним до партії і системи. Він, наприклад, знає, — продовжував А. Шевченко, — що є завелика централізація, бо всім керує Москва, а це на практиці виходить дуже незручно й неефективно. Тому доповідач уважає, що Ґорбачов буде старатися дати більше влади в рішеннях реґіональним лідерам, з яких багато займає ці керівні пости не тому, що добрі фахівці, а лише тому, що вони вірні і слухняні члени партії.

(Продовження буде)

Пластуни...

(Закінчення зі стор. 1)

Комендант Свята Юрія пл. сен. Юрій Савицький вручає чаші першунам.

а серед юначок — членки 2-го куреня УПЮ-ок з Ню Йорку. В тереновій грі перші місця дісталися 9-му куреневі УПЮ-ів з Ню Йорку та 2-му куреневі УПЮ-ок з Ню Йорку: в таборуванні першунами були 5-ий курінь УПЮ-ів з Нюарку і 50-ий курінь УПЮ-ок з Вашінгтону. Найкращу пластову поставу виказала група юнаків з Кергонксону і Ню Бранзвику та 2-ий курінь УПЮ-ок з Ню Йорку.

У підсумовуванні усіх вислідів компютерським способом першунами Свята Юрія 1985 року проголошено 2-ий курінь УПЮ ім. Лесі Українки з Ню Йорку і 9-ий курінь ім. Святослава Завойовника з Ню Йорку (який, до речі, здобув перше місце вже четвертий рік підряд), друге місце припало 47-му куреневі УПЮ з Ню Йорку і гурткові юначок „Ластівка" з Ню Бранзвику, а третє — 31-му куреневі УПЮ з Пассейку і куреням 18-му та 30-му УПЮ-ок з Ню Йорку.

На свято Юрія загостили в суботу як почесні гості голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА пл. сен. Евстахія Гойдиш, голова Крайової Пластової Ради пл. сен. Ігор Сохан та крайові коменданти пл. сен. Христя Ковч і пл. сен. Юрій Тарасюк, які взяли участь у відкритті свята.

З нагоди Свята Юрія видано гарно графічно оформлену одноднівку, яку підготовили пл. сен. Юриней Юрчук, ЛЧ, ст. пл. Оксана Яремко, Гр. пл. сен. Оленка Юрчук, ГР. і пл. сен. Василь Тершаковець ЛЧ.

Тиждень пізніше, в неділю, 2-го червня ц.р., відбулося на оселі оо. Василіян в Ґлен Кові, Н. Й., Свято Юрія для новацтва Пластової Станиці в Ню Йорку. Учасники свята та їхні батьки вислухали торжественну Службу Божу, яка відбувалася в манастирі оо. Василіян з приводу річного відпусту, а відтак новацтво провело свою програму під проводом коменданта Свята Юрія ст. пл. Андрія Ганкевича і гніздових ст. пл. Софійки Зєлик та ст. пл. Ігоря Макаренка та з допомогою новацьких виховників - братчиків і сестричок. Увечорі після теренової гри, спортових ігор та вмілостей відбулася на закінчення символічна ватра з веселою програмою і врученням посвідок вмілостей. Цим святом понад 40 новаків і новачок із Пластової Станиці закінчили на літні місяці свої зайняття.

ОТРИМАЛА АКАДЕМІЧНИЙ СТУПІНЬ

О. Фараонів

Ольга Фараонів успішно закінчила студії мистецтва в Трентонськім стейтовім коледжі, отримавши ступінь бакалавра з мистецтва.

Ольга є членом трентонського Відділу УНС.

Трагічне 40-ліття відзначене в Лондоні

Із пастирським посланням Патріярха й Кардинала Мирослава Івана, із щораз численнішими статтями на цю тему в нашій пресі, входить глибше в нашу свідомість існування ще одної трагічної річниці у нашій історії. Щолиш прогомоніла широко закроєна та немала у своїх наслідках акція відзначування 50-ліття страшного голоду в Україні, а вже в 1985 році згадуємо 40-ліття початку великого наступу атеїстичної Москви на Українсько-Католицьку Церкву. Подія ця сталася вночі під 11-го квітня 1945 року, в середу в Середопістя, коли по церквах правляться Поклони. Та їх вже не відправляли п'ять владик Львівської Митрополії. Їх заарештовано в цю ніч, вже на свою Голготу. Були це Митрополит Йосиф Сліпий, єпископ Станиславова, Владика Григорій Хомишин, єпископ помічник Станиславова, Владика Іван Лятишевський, апостольський екзарх Волині, Владика Микола Чарнецький і єпископ помічник львівський Владика никита Будка, колишній єпископ українців католиків Канади.

Це був перший удар. До кількох місяців Польща видала совєтам на засуд і загин двох єпископів Перемишля — Йосафата Коциловського та Григорія Лакоту. Видала також і Чехо-Словаччина двох єпископів Пряшева — Павла Гойдича та Василя Гопка. Тільки закріпившись на Закарпатті, большевики типовим для них способом фізично ліквідували єпископа Мукачева Владику Теодора Ромжу.

Обезголовлену Церкву прилучено до офіційної Російської Православної, що сталося на горезвісному і ніяк не леґальному Львівському Соборі, рік після початку цієї акції, в березні 1946.

Оце та трагічна річниця, що про неї не можемо мовчати, так само, як не могли мовчати про Великий Голод. Тим більше, що маємо сьогодні сказати світові більше ніж тільки скаржитися на безпідставні жорстокості Москви. Можемо із піднесеним чолом сказати, що з десяти князів нашої Церкви ні один не пішов на ворожі підмови, хоч усіх їх спокушували. Можемо сказати, що, заплативши „гори трупів і ріки крови" українського католицького духовенства, чернецтва та вірних, ця Церква сьогодні в 40-ліття цієї трагічної події переживає своє відродження. Під постійною загрозою, у постійних скриваннях зуміла вона пережити, зуміла виховати священиків Василя Каваціва та Романа Йосифа, черницю-мученицю Марію Швед, і мирян з такою відвагою як Йосиф Тереля, чи Василь Кобрин, й інших, відомих та невідомих, „ім'я же їм леґіон".

І це відродження у 40-ліття знищення ми повинні належно вшанувати по всьому вільному світі.

В міру своїх спроможностей взялася за таке відзначення і невелика українська католицька парохія Христа Царя у Лондоні, в Онтаріо, Канада. Для цього постав при Парахіяльній Раді окремий комітет під головування д-ра Є. Рослицького. До комітету ввійшли, крім представників Церковної Ради та місцевого відділу Ліґи Українських Католицьких Жінок, теж молоді професіоналісти, які причинилися багато своїм знанням специфічних канадських умовин та звичаїв. Всім опікувався, зрозуміло, о. парох Орест Слободян. Імпрезу задумано в формі пресової конференції для чужинців, щоб при нагоді відзначування цієї річниці познайомити їх із нашою Церквою та її долею взагалі. Між запрошеними гістьми були теж єпископи рико-католицької лондонської дієцезії Джан Шерльок, та посадник міста Лондону Ал Ґлісон. Обидва ці достойники, церковний та світський, прийняли наше запрошення дуже прихильно та прибули на конференцію 11-го травня ц.р., щоб запалити „свічі свободи й надії" у різьблених свічниках-трійцях. Принесли вони нам немалі докази свого признання й пошани: посадник Ґлісон зарядив із власної ініціятиви, щоб на міській ратуші повівав у цей день синьо-жовтий прапор із жалобною лентою, а єпископ Шерльок заявив у привіті на початку конференції що він добре ознайомлений з історією Української Католицької Церкви та щоденно молиться за неї. Жаль сказати, що, одначе, дуже мало представників канадського духовного та світського громадянства взяло собі приклад із своїх провідників, хоч за євангельським зразком „багато було покликаних". Зате прибули всі до одного запрошені делеґати поневолених Москвою народів як духовні, так і світські.

Відзначення розпочато Панахидою за душі поглиблих єпископів та всіх мучеників Української Католицької Церкви. Правили три священики — отець парох, отець декан Іван Лещишин із недалекого Брентфорду та отець Мирослав Татарин із Сейнт Катаринс, адміністратор Товариства „Свята Софія" та головний промовець того дня. Тетрапод прикрашував вінок із синьо-жовтими лентами та світлинами єпископів-ісповідників, як теж Євангеліє й епітрахіль, як водиться при поминанні духовних осіб. Хором проводив отець Роман Ґаладза із сусіднього Брамптону, він же й подбав, щоб гості дістали двомовні тексти й ноти нашої Панахиди. Наш спів, зокрема київський напів „Зі святими", зробив особливо сильне враження на присутніх, про що вони потім і говорили нам.

Після відправи всі зійшли до церковної залі, прикрашеної відповідно до цієї події, де на сцені видніло табльо замучених Владик, укладу мистця Марії Маринякової. На кріслах гості знайшли пресові повідомлення та бошурки, видання акції „Церква в Потребі", отця В. Стратена, під наголовком „Церква Мучеників".

В особливо теплому привіті єпископ Шерльок суворо осудив уряд СССР, за те, що настоює на тайності народ в Оттаві, що саме розпочалися. Владика слушно ствердив, що Москва не бажає, щоб світ знав, як вона ламає Гельсінкські Угоди. Відчитав теж цікавий уривок із папської промови до канадських єпископів, у якій Папа підкреслив, що католики, переслідувані на Сході Европи, заслуговують на окрему увагу й співчуття всієї Вселенської Церкви.

Доповідач о. Мирослав Татарин переказав з науковою точністю та широкою документацією події життя та мучеництва УК-Церкви від початку Другої світової війни аж до відродження. „Сорок років тому большевики засудили на загин Українську Католицьку Церкву, а оце я стою перед вами, живий священик цієї живучої Церкви" — сказав він.

За доповіддю слідували вільні розмови та інтерв'ю для представників преси й телевізії. Відбувалися вони для чільних гостей у світлиці приходства, а для інших — у церковній залі. Всюди подбали пані із Ліґи Українських Католицьких Жінок про естетичне прикрашення приміщень та про перекуску, якою частували всіх із правдивою українською гостинністю.

Місцева „Лондон Фрі Пресс" помістила дуже прихильну для українців статтю: „Єпископ осуджує совєтське безвірство", не промовчала теж і католицька преса. Редакції часописів із сусідніх Сейнт Томасу та Вудстаку зажадали, щоб переслати їм окремим кур'єром матеріяли конференції. Місцева телевізійна станція подавала двічі старанно зредаґовану вістку про конференцію. Міські радіостанції, включно із висильнями сусідніх міст, також передали вістки про неї.

Зорганізування навіть такої скромної імперези вимагало чималої праці та співпраці усіх членів комітету. І вони увінчалися повним успіхом. Так невелика парохія в Лондоні сплатила хоч маленьку частину боргу перед великими мучениками, що їх кров, — за словами отця церкви Тертуліяна, наведеними у листі-благословенні для комітету від Патріярха Мирослава Івана, — стане насінням нових християн".

Л. Х. Щур

СУМНО ЗАКІНЧИВСЯ УЧБОВИЙ рік в американському університеті у Бейруті, у цьому найбільш престижевому університеті на Близькому Сході, який був свого роду островом спокійних студій в цьому місті з розпаношеним хаосом. Останні кілька тижнів там були кошмаром. Схоплення йорданського літака на летовищі Бейруту, яким летів на відпочинок асистент президента університету Лендрі Слейд із його 16-річним сином закінчилося щасливо — всі закладники були звільнені 12-го червня. Кілька днів тому вбито декана аґрарного факультету Томаса Сатерланда, коли він проїжджав по мусулманській дільниці в дорозі по дорозі до університету. Тиждень перед тим директор університетського шпиталю Дейвид Джейкобсон був викрадений по дорозі до свого бюра. Вчителя Деніса Ґилла забито. Бібліотекар Пітер Кілбирн, американець, пропав без вісті вже від листопада минулого року.

БІЛИЙ ДІМ НЕЗАБАРОМ проголосить оформлення комісії, зложеної із провідних осіб з політичних і військових кіл, яка матиме за завдання точно провірювати усі замовлення, що їх роблять для зброєння і військових частин. Ця комісія виказалася потрібною після того, як показалось, що в Департаменті оборони роблено ряд непотрібних видатків або куповано речі, які не мали нічого спільного зі зброєю чи іншими засобами оборони.

ЛІДЕРИ ВЕЛИКИХ американських профспілок звернулися до Конгресу ЗСА з заявою, в якій говориться: „Сандіністи Нікараґуа намагаються нав'язати своєму народові тоталітарну систему. Якщо вони доб'ються того, то постраждає народ Нікараґуа, а над демократичними країнами Центральної Америки нависне загроза". Це звернення було пов'язане з обговоренням в Палаті Репрезентантів питання про допомогу нікараґуанським борцям за свободу.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО ТАСС повідомило що совєтський фонд миру надав Нікараґуа допомогу продуктами і лікарствами на суму 140,000 дол. Повідомлення про совєтську допомогу марксистам Нікараґуа прийшло рівно через тиждень після того, як Роналд Реґен назвав керівників сандіністської хунти „аґентами совєтського експансійонізму і ворогами свободи".

ПОВІТРЯНА ЛІНІЯ ТАКСАС ЕЙР купить лінія ТВА за 793,5 мілй. дол. Закупивши повітряну лінію ТВА і ставши раніше власником повітряних ліній Континентал і Ню Йорк Ейр, Тексас Ейр є другою найбільшою повітряною лінією після Юнайтед.

В БУЕНОС АЙРЕСІ ТРИВАЄ СУД над лідерами трьох військових урядів Арґентини і трьома колишніми президентами — Ґорхе Віделью, Роберто Війолью і Леопольдо Ґельтієрі, які правили країною від 1976 до 1982 року.

У ДВАДЦЯТЬ П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
наших Найдорожчих і Незабутніх
СИНІВ і БРАТІВ

бл. п.

Куриляка Ореста
Кучми Романа
Левицького Ігоря
Нікоровича Ореста
Припхана Юрія
Шеремети Олега

що згинули трагічно 28-го червня 1960 року у пластовому таборі „Великий Луг" у ріці Висконсин
відбудеться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
І ПАНАХИДА

у п'ятницю, 28-го червня 1985 р., о год. 7:30 ранку
в соборі свв. Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл.

До участи в Богослуженнях запрошуємо
Рідних, Знайомих та Приятелів.

БАТЬКИ

У ШОСТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. БОГДАНИ
СИДОР ЧАРТОРИЙСЬКОЇ

буде відслужена

СЛУЖБА БОЖА

у п'ятницю, 21-го червня 1985 р., в год 6:30 ранку
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

Просимо зучаснитися молитвами враз з нами!

МИКОЛА — чоловік
ЄЛИСАВЕТА з чоловіком д-ром АНДРІЄМ
СВЯТОСЛАВ і БОГДАН — діти
ІРИНА з чоловіком СОЗОНТОМ та дітьми — сестра

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий і Незабутній
МУЖ, БАТЬКО, СИН, ДІДО і БРАТ

бл. п.

Володимир Юркевич

Цією дорогою складаємо щиросердечну подяку пароховi Гілсайду, Н. Дж. о. М. Кушкові за часті відвідини Хворого у лікарні і дома, за молитви та слова розради, які зміцнювали душевний спокій Покійного. Сердечно теж дякуємо Впр. пароховi о. ігум. Михайлові Кучмякові та о. Вівчареві за відправлення Святих Заупокійних Літургій, похоронів та прощальне слово.

Дякуємо д-рові Богданові Худьові за солідну та сумлінну лікарську опіку та відвідини Покійного у лікарні.

Особливу подяку складаємо приятелям: п-ву Оксані і Богданові Стусикам, п-ву Анні і Михайлові Стоцько, д-р Любі Стефанівській, п. Антонові Фединишинові, Олі Духнич, інж. Мих. Гринюхові, п. Мих. Гнатишину, п. Олесеві Напора, п-ву М. і О. Строцьким, п. Василеві Матияш, п. С. Макарові, та всім Членам ансамблю бандуристів „Гомін" у Нюарку, якого Покійний був мистецьким керівником, за їхнє співчуття у нашому болю.

Сердечно дякуємо інж. Богданові Макові за переведення похоронних обрядів згідно з вояцьким звичаєм та прощальні слова від Т-ва кол. вояків УПА. Сердешно дякуємо п. Мих. Добошеві за зворушливі прощальні слова після Панахиди та над могилою Покійного від церковного хору при церкві св. Ів. Хрестителя у Нюарку, Н. Дж., п. ред. Василеві Пасічнякові від Українського Патріяршого Товариства у Нюарку, Н. Дж.

За прощальні слова над могилою Покійного від Головної Управи Т-ва кол. вояків УПА п. М. Ковальчинові, від 1-ої УД УНА п. Д. Ліщинському, від ансамблю бандуристів „Гомін" п. О. Напорі, від Кобзарської Школи у Ню Йорку адміністраторові п. Миколі Чорному, проф. Мих. Морозеві, який в особливий спосіб згадав Покійного, щиросердечна подяка.

Дякуємо п. Юліянові Котляреві за щирі слова співчуття від Комітету Упівського цвинтаря у Бавнд Бруку, Н. Дж. Родині, *Приятелям*, Знайомим та *Друзям по зброї Покійного*, які прибули на похоронні відправи сердешно дякуємо. Рівнож дякуємо за Святі Заупокійні Літургії, вінки, квіти та пожертви. Сердешно дякуємо п. Антонові Фединишинові за переведення збірок.

Пожертви на ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

Ансамбль бандуристів „Гомін" у Нюарку, Н. Дж., С. Паїк, р. Климко, Н. і О. Сиґіди, А. Лісевич, д-р Р. Кравчук, Стоцькі, П. і О. Лісевич, Бобівські, Матияші, Р. Бойко, Пех, Кіцюки, Ю. Кулик, Н. Керда, О. Бобиляк, Кушнірі, д-р Ю. Кизима, В. і Ю. Рудзінські, М. і І. Чировські, Е. Змий, Е. і А. Кейбіди, д-р Р. Кейбіди, Д. і Б. Колатали, Т. і І. Кулики, Строцькі, Круті, д-р А. Стефанівські, Тулик, Пікулович, Ю. Торбич, Смалі, Я. Ляшевич, Пеленські, Гури, Н. Мандрусяк, Будні, Г. Клим, Куриляк, д-р С. і Б. Шебунчак, І. Кононів, Т. Чіх та хор „Трембіта" у Нюарку, Н. Дж.

Пожертви на СИРОТИНЕЦЬ у Бразилії:

по 50 дол. — д-р Л. і Ю. Стефанівські, Марія Юркевич;
по 25 дол. — Л. і Р. Леськів, Н. Мандрусяк, д-р С. і Б. Шебунчак, д-р С. і І. Ничай та Гнатейко;
по 20 дол. — Б. Жеребецький, Я. Ткач, Н. і О. Сиґіди, О. і М. Цяпки, З. Салевич, д-р І. Терлецька, О. Духнич, Т. і Я. Турянські;
по 10 дол. — В. Боярський, д-р Е. Перейма, Я. Закаляк, Л. Калинич, Л. і М. Белендюк, М. і Б. Полянські, М. Бойцун, Б. Робак, І. Кігічак, У. і М. Суські, О. Гузар, Л. і Д. Пенцак, В. Калин-Магмет, Т. Василик, І. Кочержук, М. Ватрилик, Д. і І. Кушнір, О. Гивель, В. Коверко;
5 дол. — В. Пелехатий.

Пожертви на „ВІСТІ КОМБАТАНТА":

по 25 дол. — мґр О. Смаль;
по 20 дол. — В. Мазяр, Т. Пастушенко, О. Головатий, д-р Ю. Кушнір, М. Оленяк, П. Семенюк, Д. Ліщинський;
15 дол. — О. Теслюк;
по 10 дол. — В. Боярський, Ю. Торбич, Ю. Ференцевич, В. Шпирка, К. і М. Іваницькі, М. Пінковський, П. Пікулович, д-р І. Ярош, Р. Галабурда, К. Гречак, Стефуришин, Я. Закаляк, М. Слободян, Я. Букачівський, В. Будний, С. Магмет, О. Олесницький, Ю. Олесницький, В. Матияш, П. Буняк, О. Труш, А. Тимкевич, Д. Бобиляк, С. Фединишин, О. Бобиляк, Р. і Д. Кобрин, С. Фединишин, Т. Богданська.

Пожертви на ЛІТОПИС УПА:

по 50 дол. — Д. і Б. Колатали, Патріярше Т-во у Нюарку, О. Мостовий, М. і М. Семанишини;
35 дол. — Інж. Е. Змий;
по 25 дол. — д-р Я. і Л. Ляшевич, М. Гнатишин, О. Ратич, Г. Підлуська, Х. і В. Баранецькі, І. і Т. Кулик;
по 20 дол. — М. Дзіман, Р. Канюка, Я. Дикий, В. Псуй, С. Гук, І. і О. Білевич, В. Гнатів, С. Кравченюк, д-р Б. Свистун-Рівес, М. і М. Качали, І. і М. Котляр, З. і О. Левицькі;
15 дол. — Український Демократичний Клюб;
по 10 дол. — Ф. Луцишин, Д. Возняк, Т. Москаль, С. Макар, Л. і І. Турянські, Ю. Іванків, Я. Леськів, І. й О. Лисинецькі, П. Буняк, К. і І. Іванчук, Л. Футала, І. Бартошик, В. Теслюк, О. Бобиляк, І. Бейко, Л. Рудзінський, С. Фединишин, Д. Каранович;
5 дол. — Т. Марущак.

На СПІВАНИК УПА зложили:

50 дол. — Т-во Українських Бандуристів у Ню Йорку;
25 дол. — С. і М. Чорні

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ЮРКЕВИЧА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

у суботу, 22-го червня 1985 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. Ів. Хрестителя у Нюарку, Н. Дж.
і у п'ятницю, 21-го та суботу, 22-го червня 1985 р.
у церкві св. Юрія Переможця в Ошаві, Онт., Канада (о. Роман Набережний).

Опечалена дружина МАРІЯ з Родиною

Українська молодь працює

Як знаємо з всіх українських щоденників, наша молодь не завела своїх батьків; вона з допомогою старших розвиває свою широку діяльність на всіх відтинках суспільного життя на поселеннях, не поминаючи при тому і своєї рідної Української Католицької Церкви.

Під гаслом „Оживімся Христом" 28-го, 29-го і 30-го червня ц.р. в Стемфорді, Конн., відбудеться З'їзд Української Молоді, метою якого є об'єднати українську молодь, та цим заманіфестувати її віру в Ісуса Христа й готовість до відданої праці в користь розвою Української Католицької Церкви.

Щоб придбати відповідні фонди, Конвенційний комітет Української Молоді Христові влаштував „Вибір найкращої дитини", анґажуючи до того молодь, батьків та всі українські організації Гартфорду.

У „Виборі найкращої дитини" взяло участь 20-ро дітей-учасників в віці до 4-ох років життя, на котрих з великим ентузіязмом (грошовими ставками) голосували парохіяни українських католицьких церков — св. Михаїла в Ню Гейвені, Конн., св. Архистратига Михаїла в Гартфорді, Конн., та св. Івана Хрестителя в Ґлестонберрі, Конн., що принесли до скарбниці Конвенційного комітету УМХ понад 1,000 дол. Титул „Найкращої дитини", а тим самим перше місце — 100 дол. ад Бонд надано Кристин Дидин, доньці п-ва Віктора і Наталії Дидинів із Нювінгтон, Конн.; друге місце — 50 дол. ад бонд — Христині Оприско, доньці п-ва Юрія і Оксани Оприсків, а третє місце — випхане звірятко — Таїсі Томашевській, доньці п-ва Юрія і Уляни Томашевських з Ковентрі, Конн. Решту діточок на пам'ятку Конвенції Українська Молодь Христові Конвенційний комітет обдарував ощадностевими скарбонками.

Прекрасно влаштоване Вірою Капій табльо із знімками 20-ох учасників на „Найкращу дитину" містилося на церковній залі кожної із згаданих церков, де голосуючі парафіяни, по Службі Божій, могли зійтися, випити кави із смачним печивом за гарно застеленими столами із квітками у вазах, поговорити та оглянути своїх наймолодших вибранців і віддати свої голоси у формі грошових ставок.

Довго згадуватиме українська громада Ню Гейвену, Гартфорду і Гластонбері, цю прекрасну доходову імпрезу, маленьких діточок, учасників „Вибору найкращої дитини" та свою дорогу українську молодь, що, дякуючи Господеві, вихована в релігійному дусі, завжди буде стояти в обороні своєї Помісної Української Католицької Церкви і свого народу.

Учасник

До історії...

(Закінчення зі стор. 2)

кі вчені боялися, що УАН стане філіялом Російської Академії Наук, щоб виконувати вказівки Петрограду. Своєю практичною діяльністю Вернадський зменшив такі підозріння. Він керував Академією до листопада 1919 року. Після цього на чолі УАН були Б. Багалій та О. Левицький. Косинський виїхав до Чехо-Словаччини і працював у народному університеті, Тарановський вчив у беоґрадському університеті і став членом Сербської Академії Наук.

У січні 1919 року біля Одеси в дорозі до Парижу помер Туган Барановський. Він їхав з делеґацією Директорії.

Левицький кинувся спасати архіви, яким грозила загибіль і помер від тифу. Його син мусів втікати з Києва від терору, йому грозив арешт.

Арештовані були і загинули академіки і члени-кореспонденти УАН генетик І. Агол, ботанік І. Вавілов, філософ П. Демчук, правник О. Дзеніс, хемік В. Затонський, математик М. Кравчук, знавець сходу і славіст А. Кримський, знавець жидівської літератури М. Літвак, гідролог Е. Оппоков, мікробіолог І. Ручко, геолог М. Семковський (Брошштейн), жидівський філолог В. Фінкельштейн, економіст А. Шліхтер, знавець мистецтва Ф. Шміт, філософ В. Юринець, історик М. Яворський, ботанік А. Яната.

Були арештовані, але вийшли А. Лейпунський і А. Сапегін. Арештували й Вернадського. Н. Василенко мав катедру історії у справі „Київського обласного центру дії", врешті звільнено, але виключено з УВАН. Дата смерти невідома, правдоподібно 1935 рік.

Михайла Грушевського вислано до Москви. Після смерти обвинувачено в контреволюційному українському націоналізмі. Його твори заборонено. Виключені зі складу Академії: філолог А. Діхтер, історик В. Ігнатовський, геодезист А. Малиновський, історик права І. Малиновський, візантиніст Ф. Міщенко, зоолог Е. Рекало, геолог С. Рудницький, історик М. Слабченко, математик Н. Столяров, історик К. Харлампович і В. Щербина.

До 1933 року в АН СССР працював В. Перетц. Заслано до Саратова ботаніка А. Лазаренка, 1959 року його звільнено з Львівського університету.

Так обезголовлено українську націю. Сьогодні ж академіки-українці совєтського хову покірно виконують „інструкції зверху".

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

6-7-го липня — УСЦАК — Схід (юньйори в групах А і Б).
10-11-го серпня — Подвійні гри
30-го серпня - 2-го вересня — УСЦАК крайові
14-15-го вересня - Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
12-13-го жовтня — КЛК.

Українському домові „Дніпро" в Баффало 30 років

Насправді тому будинкові, який тепер носить назву Український Дім „Дніпро" вже понад 70 років, бож збудовано його ще в 1914 році. Спочатку служив він німецькій громаді в Баффало, згодом змінив власників, а в 1955 році перейшов у власність ОУВ-Фронту.

Дім „Дніпро" має, однак, власну дирекцію, яку тепер очолює Іван Горбачук. Діюча дирекція вважала за відповідне (і зовсім слушно) відзначити 30-ліття служіння цього Дому українській громаді святочним бенкетом, який відбувся в суботу, 11-го травня ц.р., у цьому Домі. Бенкет звеличали своєю присутністю отці — о. д-р Павло Івахів та о. протоєрей Богдан Сонцьо (останній з дружиною Катериною), а крім того, представники місцевих товариств, організацій та установ. Між присутніми, а було їх понад 300, були й гості з-поза Баффало.

Бенкет відкрив коротким словом діючий директор Українського Дому „Дніпро" Іван Горбачук і до ведення програми попросив Михайла Лисака. Після молитви, яку провів о. д-р П. Івахів, майстер церемонії М. Лисак попросив до слова першого директора Українського Дому Василя Шарвана. Промовець, зробивши короткий огляд минулого Українського Дому „Дніпро", пройшов до висновку, що цей Дім гідно сповнив ролю найбільшого українського культурного центру в Баффало. Промовляли ще голова місцевого Відділу УККА Даша Процик і голова редакційної колеґії по виданню одноднівки — Ігор Чмола. В їхніх промовах теж відчувався прихильний тон відносно Українського Дому „Дніпро".

Бенкет був сполучений із невеликою мистецькою програмою: виступ талановитого піяніста Івана Доценка, жіночого вокального квартету „Галичанки", який співав під акомпаньямент І. Доценка, та виступ тріо юних бандуристок — Ганя Сенцьо і сестри Лариса та Мирося Михаськів. Програма, хоч коротка, залишила по собі тривке враження. Ефективною, як зрештою і завжди, була декорація, що її виконав мистець Мар'ян Борачок. Бенкет закінчено молитвою, яку провів о. Богдан Сенцьо.

Бенкет, яким відзначено і рівночасно закінчено 30-літній період існування Українського Дому „Дніпро" в Баффало, був під кожним оглядом вдалим. Як документ цього ювілею залишилася одноднівка, яку опрацював Ігор Чмола. Одноднівку започатковано списком керівних органів „Дніпра", які діють під цю пору, і які займалися підготовою ювілею. Поміщено кілька фотографій. Деякі з них мають уже історичну вартість як наприклад, фотографія з відкриття Українського Дому „Дніпро" в 1955 році, що його провели тодішній посадник Баффало Честер Коваль і проф. Іван Вовчук. В одноднівці є й статті, які досить докладно свідчать про те, яку важливу ролю відіграв Дім „Дніпро" в житті української громади в Баффало. Перелік статтей: „Чому ми купили Український Дім „Дніпро"? автор І. Чмола; „30 років Українському Дому „Дніпро", автор Іван Горбачук; „З історичної перспективи", автор Михайло Лоза; „Читальня ім. Тараса Шевченка", автор Микола Іванович.

Декілька сторінок одноднівки (на всіх 26) займають привіти й оголошення від підприємств, організацій, товариств і установ, а теж і від приватних осіб.

Накінець повторимо питання, що його поставив Ігор Чмола у своїй статті „Чому ми купили Український Дім „Дніпро"?" і на це питання дамо його ж таку відповідь:

„У п'ятдесятих роках було нас, сумівців, дуже багато. Вже першого року було нам у нашій домівці тіснувато. Одна за одною черґувались проби: чоловічого хору, духової оркестри, струнної оркестри, театрального гуртка, танцювальної групи і т.п. Коли ж створено в Осередку Відділ Юного СУМА „Батурин", справа придбання відповідного будинку стала не лише потрібною, але також і конечною".

Михайло Лоза

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ГОТРА, член УНС Відд. 170-го в Джерзі Сіті, Н.Дж., помер 23-го січня 1985 року на 53-тім році життя. Нар. 27-го квітня 1932 року в Джерзі Сіті. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дітей Ґері і Ґейл та сестру Анну Челяк. Похорон відбувся 26-го січня 1985 року на цвинтарі св. Хреста в Норт Арлінгтоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Білик, секр.

ПАВЛИНА МАРШАЛЕК, член УНС Відд. 122-го ім. Т. Шевченка в Тонтоні, Масс., померла 10-го березня 1985 року на 88-му році життя. Нар. 1897 року в Західній Україні. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку сина Стефана, дочку Валерку М. Кийн, чотирьох внуків і чотирьох правнуків. Похорон відбувся 12-го березня 1985 року на цвинтарі Мейфловер Гілл в Тонтоні.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Попович, секр.

АННА СКРИНКОВСЬКА, член УНС Відд. 31-го ім. свв. Кирила і Методія в Сейнт Клер, Па., померла 11-го березня 1985 року на 85-му році життя. Нар. 16-го травня 1899 року в Галичині. Членом УНС стала 1923 року. Залишила у смутку шістьох синів — о. Петра, Михайла, Йосипа, Андрія, Івана і Рассела та три доньки — Марію Елсі і Гелен. Похорон відбувся 16-го березня 1985 року на українськім католицькім цвинтарі св. Тройці в Сейнт Клер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Сток, секр.

ПАВЛО ГРИНИК, член УНС Відд. 39-го Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н.Й., помер 11-го березня 1985 року на 71-му році життя. Нар. 1914 року в Баранівці, пов. Бережани, Західня Україна. Членом УНС став 1949 р. Залишив у смутку дружину Анну, синів Володимира з родиною, Івана і Романа, брата Івана в Україні та численну родину в Україні і Америці. Похорон відбувся 14-го березня 1985 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу.

РОЗАЛІЯ БИБА, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., померла 1-го березня 1985 року. Народилася на Сокальщині, Західня Україна. Членом УНС стала 1940 року. Залишила в смутку сина Теодора, шваґерку Каролину Андрусевич і племінників. Похорон відбувся 4-го березня 1985 року на цвинтарі св. Ядвіґи в Дірборн Гайтс, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

МАРІЯ ГРИНЕВИЧ, член УНС Відд. 131-го ім. А. Шептицького в Чикаго, Ілл., померла 2-го березня 1985 року на 68-му році життя. Народилася в Україні. Членом УНС стала 1962 року. Залишила у смутку мужа інж. Мирона із синами інж. Юрієм, інж. Орестом з дружинами та дітьми та Богдана — журналіста. В Канаді залишила Покійна сестру Левку та дальшу і ближчу родину в Україні. Похорон відбувся 5-го березня 1985 року на цвинтарі св. Миколая у Чикаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа.

КОСТКО КАЧМАРСЬКИЙ, член УНС Відд. 217-го ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.Й., помер 3-го березня 1985 року на 80-му році життя. Нар. 28-го січня 1905 року в Україні. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку сина Ореста з дружиною та ближчу і дальшу родину в Америці і в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Духа в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефан Приймак, секр.

ПАРАСКА КРИЧУК, член УНС Відд. 316-го в Рочестері, Н.Й., померла 7-го березня 1985 року на 65-му році життя. Нар. 1919 року в Липиці Горішній, пов. Рогатин, Зах. Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку дочку Оксану Карпентер і внуків. Похорон відбувся 9-го березня 1985 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ПАТРИША ХЛИСТУН, член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й., померла 8-го березня 1985 року на 92-му році життя. Нар. 1893 року в Україні. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку сйнову, трох внуків і шестеро правнуків. Похорон відбувся 15-го березня 1985 року на цвинтарі Пайн Буш в Кергонксоні, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Заліпський, секр.

ІВАН КАДЗІОЛА, член УНС Відд. 27-го Т-ва „Орлик" в Нюарку, Н.Дж., помер 9-го березня 1985 р. на 74-му році життя. Нар. 1911 року в Березові, Україна. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочок Ірину й Христину з мужами, внука Данилка, брата Володимира з родиною і ближчу і дальшу родину в Україні, Америці, Польщі й Австралії. Похорон відбувся 11-го березня 1985 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Лапичак, секр.

ОЧЕВИДНО, ЩО ДЕРГАК...

У дописі п.н. „Досягнення ще однієї українки" („Свобода" ч. 112 з п'ятниці 14-го червня), де мова йде про успіхи Діяни Уляни Дергак, трапилася помилка у прізвищі її батьків. Прізвище Зенона і Ярослави, очевидно, також Дергак. — Ред.

ДОПОВІДЬ НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА повідомляє, що оголошена на 21-го червня ц.р. доповідь професора Мюнхенського університету Юрія Бойка-Блохина на тему „Журнал 'Основа', 1861-62" не відбудеться.